

Center for Økonomi Enhed for Byggestyring

Status

Region Hovedstadens større hospitalsbyggerier
som er finansieret af regionale midler og/eller fonde

REGION

Indhold

Indledning.....	3
Ny Psykiatri Bispebjerg.....	4
Nyt Hospital Glostrup	7
BørneRiget.....	10
Steno Diabetes Center Copenhagen	13
Arbejdet i de politiske følgegrupper	15
Byggeriernes samfundsansvar	17

Indledning

Baggrund

Region Hovedstaden bygger i disse år om og til på en lang række hospitaler. Hvert kvartal modtager regionsrådet en status på de seks kvalitetsfondsbyggerier. Det drejer sig om Det Nye Rigshospital, Nyt Hospital Herlev, Nyt Hospital Nordsjælland, Nyt Hospital Hvidovre, Ny Retspsykiatri Sct. Hans samt Nyt Hospital Bispebjerg.

Denne rapport indeholder en status for de øvrige større hospitalsbyggeprojekter i Region Hovedstaden, som er finansieret af regionale og/eller fondsmidler. Det drejer sig om følgende byggerier:

- Ny Psykiatri Bispebjerg
- Nyt Hospital Glostrup
- BørneRiget på Rigshospitalet, Blegdamsvej
- Steno Diabetes Center Copenhagen

Rapporten indeholder også en status for arbejdet i de otte politiske følgegrupper, der er nedsat og som følger byggeprojekterne. Desuden indeholder notatet en status for byggeriernes samfundsansvar, herunder sociale klausuler og praktikpladsordningen.

Bygninger, der skal rumme de fremtidige regionale sterilcentraler er afleveret til driftsorganisationen og indgår derfor ikke længere i rapporteringen.

Ny Psykiatri Bispebjerg

Figur 1 Illustration hvor den røde markering viser placering af Ny Psykiatri Bispebjerg

Figur 2 Illustration af Ny Psykiatri Bispebjerg

Ny Psykiatri Bispebjerg

Opførelse af nyt byggeri til behandling af psykiatriske patienter med ny psykiatrisk akutmodtagelse og 200 enestuer – i alt ca. 22.500 m².

Projektet indeholder også renovering af eksisterende bygninger – i alt ca. 12.000 m².

Budget er 1,2 mia. kr. (2020-priser) - heraf nybyggeri godt 800 mio. kr.

Byggeriet tages i brug i to etaper, første etape i 2022 og anden etape i 2024

Kort om projektet

Ny Psykiatri Bispebjerg omfatter opførelse af nyt byggeri til behandling af psykiatriske patienter samt renovering af eksisterende bygninger. Byggeriet udbygger og moderniserer psykiatrien ved at samle størstedelen af Psykiatrisk Center København på Bispebjergmatriklen.

Nybyggeriet er på ca. 22.500 m² og renovering af eksisterende bygninger er på ca. 12.000 m². Nybyggeriet indeholder 200 psykiatriske enestuer med eget bad og toilet fordelt på 12 sengeafsnit med tilhørende personalefaciliteter. Byggeriet indeholder også en akutmodtagelse, samt en ECT-klinik, tandlægeklinik og mødelokaler.

Alle sengeafsnit er tilhørende flere aktivitetsfaciliteter, så alle patienter har mulighed for at benytte sanserum, multirum og træningsrum i eget afsnit. Hvert afsnit omkranser en indre gårdhave, så alle patienter har mulighed for at komme udenfor.

Sammen med Nyt Hospital Bispebjerg har Ny Psykiatri Bispebjerg fået fælles laboratorie- og logistikbygning, et parkeringshus og ny overfladeparkering, som alle er ibrugtaget, og fremadrettet to nye parkeringskældre.

Aktuel status

Licitation og endelige kontrakter

Der har i oktober 2019 været afholdt licitation på Ny Psykiatri Bispebjergs nybyggeri med efterfølgende indgåelse af betingende kontrakter. Herefter er der blevet gennemført en verificeringsperiode bl.a. med henblik på mængdeverificering – herunder en projektgennemgang med de enkelte entrepriser.

Der er indgået endelige kontrakter i løbet af foråret 2020. Der har dog været særlige udfordringer med indgåelse af de sidste to kontrakter hhv. for ventilation og VVS. Udfordringen har bl.a. skyldes mangler i projektmaterialet på ingeniørdelen. Der er blevet arbejdet intenst på at finde en løsning og de to kontrakter er først blevet indgået primo maj. Den sene underskrivelse af de to sidste kontrakter forventes ikke at skabe forsinkelse af tidsplanen.

Status for arbejdet på byggeriet

Første spadestik for opførelse af byggeriet blev afholdt den 29. januar 2020. Anlægsarbejdet for etape 1 er startet i januar 2020.

Bygningen opføres i to etaper.

Etape 1:

Byggemodningsarbejdet for etape 1 blev afsluttet ultimo 2019 med udgravning af jord, bortkørsel af jord, anlæggelse af kloak, etablering af byggepladsvej og skurby.

Selve anlægsarbejdet for opførelsen af etape 1, er påbegyndt i januar 2020. I foråret blev de fleste fundamenter støbt og den første etageadskillelse blev støbt i maj 2020.

Første etape kommer til at indeholde den nye psykiatriske akutmodtagelse og intensive/lukkede sengeafsnit. De intensive/lukkede afsnit, der i dag er placeret på Rigshospitalet, skal flytte direkte ind i etape 1 på Bispebjerg. Tidsplanerne koordineres tæt mellem projekterne, idet en eventuel forsinkelse på Nyt Hospital Bispebjerg kan få betydning for BørneRiget.

Etape 1 forventes afleveret oktober 2021 og med ibrugtagning ultimo foråret 2022.

Etape 2:

Efter indflytning i etape 1 kan de eksisterende bygninger nedrives, og der kan gives plads til etablering af etape 2. Her nedrives den nuværende akutmodtagelse og det eksisterende uddannelsescenter på Bispebjergmatriklen.

Anlægsarbejdet for etape 2 påbegyndes i august 2022.

Etape 2 forventes afleveret februar 2024 og med ibrugtagning august 2024.

Funktioner fra Psykiatrisk Center København, som tidligere har været placeret på Rigshospitalets matrikel og som flytter ind i etape 2, på Bispebjerg, bliver i forbindelse med etableringen af BørneRiget, Rigshospitalet genhuset på Frederiksbergmatriklen. Dette gælder også for ældrepsykiatrien, som blev genhuset i februar 2020, og efterfølgende i 2022, for de resterende åbne sengeafsnit, som i dag er placeret på Rigshospitalets matrikel.

Samling af PC Københavns funktioner på Bispebjerg matriklen

Ved etablering af Ny Psykiatri Bispebjerg samles hovedparten af Psykiatrisk Center København. Derved samles funktioner på Bispebjergmatriklen, som i dag er placeret på Rigshospitalet, Gentofte og Frederiksberg matriklen.

I forbindelse med denne samling af PC Københavns funktioner, er der blevet arbejdet med udarbejdelse af en generalplan – som nærmere skal præcisere fordelingen af funktioner hhv. i den nye bygning og funktioner i Lersø Komplekset mv.

Hovedparten af Lersø Komplekset skal fremadrettet anvendes til ambulat psykiatrisk behandling. Ombygning i Lersø, til nye funktioner, kan påbegyndes, når Akuthuset er etableret og de somatiske sengepladser og tilhørende funktioner er flyttet ind i Akuthuset. Også her er der indbyrdes afhængigheder, idet indflytning af psykiatriske ambulante funktioner og ombygningen af Lersø vil afhænge af fremdriften for etableringen af Akuthuset.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet:

- Den 18. november 2019 blev frigivelse af rådighedsbeløb på 632 mio. kr. (2019PL) til nybyggeri, nedrivning samt planlægning af renovering godkendt
- Den 24. oktober 2017 blev projektforslaget godkendt
- Den 13. december 2016 blev dispositionsforslaget godkendt
- Den 2. februar 2016 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

Aktører i byggeriet

Bygherrerådgiver: Moe A/S med Bruunsgaard + Laursen ApS og Mtre ApS som underrådgivere.

Totalrådgiver: Friis & Moltke A/S og PLH Arkitekter A/S med underrådgiverne Søren Jensen A/S, SINTEF A/S og Møller & Grønborg A/S.

Væsentlige entreprenører: Barslund A/S (Byggemodning), MT Højgaard A/S (Råhus), Elindco Byggefirma A/S (Facadelukning), Elindco Byggefirma A/S (Komplettering), Scan Modul Byrum ApS (Fast inventar), Brøndum A/S (VVS), Brøndum A/S (Ventilation), NCC Danmark A/S (El, brandsikring, sikring og elevator), Nordomatic A/S (Bygningsautomation), Hoffmann A/S (Landskab og terræn), CARE-CALL A/S (Personsikring).

Nyt Hospital Glostrup

Figur 3 Rød markering viser placering af nybyggeriet, foto af Dragør Luftfoto

Figur 4 Illustration af det kommende neurorehabiliteringshus

Nyt Hospital Glostrup

Opførelse af et nyt neurorehabiliteringshus med 125 enestuer – i alt 25.000 m².

Nyt Hospital Glostrup samler regionens specialiserede neurorehabilitering.

Budget er 0,9 mia. kr. inkl. nyt parkeringshus (2020-priser).

Byggeriet tages i brug 2022.

Kort om projektet

Region Hovedstaden bygger et nyt neurorehabiliteringshus på 25.000 m² og med 125 enestuer på Glostrup matriklen. Bygningen samler regionens specialiserede neurorehabilitering og skal skabe rammerne for den bedste pleje, behandling og genoptræning af patienter med skade på hjerne og i rygmarv.

Neurorehabiliteringshuset skal skabe gode rammer for genoptræning af patienter. Udendørs træningsarealer og forskellige værksteder skal give gode muligheder for at variere hverdagen. Samtidig skal huset være med til at udvikle og understøtte faglig ekspertise og viden inden for neurorehabilitering på højt niveau, både nationalt og internationalt.

Foruden Neurorehabiliteringshuset omfatter projektet også et parkeringshus med 483 parkeringspladser, som blev taget i brug i december 2014.

Aktuel status

Hovedprojektet blev færdigt efter flere granskninger og tilretninger af materialet og udbudsformen i foråret 2019. Projektet blev sendt i udbud ultimo maj måned 2019. Udbudsprocessen indledtes med prækvalifikation fra maj til august 2019, og herefter tilbudsfasen med tilbudsfrist for entreprenørerne den 28. oktober 2019.

Hovedtidsplanen for udførsel af projektet blev endeligt fastlagt i forbindelse med udbuddet og kontraktunderskrivelse.

Efter udbudsproces blev der indgået kontrakter om følgende entrepriser i januar 2020:

- E-01 Byggeplads: Hoffmann
- E-02 Råhus: Arkil A/S,
- E-03 Lukning: Juul & Nielsen,
- E-04 Apterier: Jakon A/S,
- E-05 Installationer: Wicotec Kirkebjerg A/S
- E-06 Landskab, Hede Danmark.

Byggestart for Nyt Hospital Glostrup, Neurorehabiliteringshuset, fandt sted den 23. januar 2020 og AB 92 aflevering af byggeriet forventes jf. tidsplanen at finde sted i juni 2022. Tidspunktet for klinikernes indflytning i Neurorehabiliteringshuset er ikke aftalt endnu.

Skurbyen er sat op og 3 entreprenører (Byggeplads, Råhus og Installationer) er i gang på byggepladsen nu. Samarbejde og kommunikation mellem parterne fungerer godt og byggeriet er kommet godt fra start. Projektet har insisteret på, at alle parter (rådgivere og entreprenører) er fysisk tilstede i skurbyen og det opleves som et positivt bidrag til det gode samarbejde.

Covid-19 har betydet udvidelse af skurbyen og der er sket mindre ændringer grundet krav til afstand og deltagerantal, men altså ikke større udfordringer.

Der pågår dialog med Glostrup Forsyning om røromlægninger samtidig med at byggeriet af Neurorehabiliteringshuset er gået i gang. Derudover er arbejdet med den kommende Letbane også i gang og det betyder muligvis senere ændring af den planlagte adgangsvej til byggepladsen. Endelig er løbende dialog med Center for Ejendomme om rørføring og tunnel.

Der var planlagt arrangement med grundstensnedsættelse i maj 2020. Dette blev dog aflyst på grund af Covid-19 og retningslinier med blandt andet forsamlingsforbud for at begrænse smitte.

I forhold til den oprindelige tidsplan er projektet ca. tre år forsinket. Denne forsinkelse skyldes ikke alene udfordringer med projektering af byggeriet, men også at projektet undervejs er blevet opdimensioneret og har fået tilført yderligere 22 sengepladser.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 21. april 2020 blev frigivelse af rådighedsbeløb og forhøjelse af bevilling til totalrådgivning godkendt
- Den 16. august 2016 blev projektforslaget godkendt
- Den 16. december 2014 blev dispositionsforslag godkendt
- Den 13. december 2013 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet

Aktører i byggeriet

Bygherrerådgiver: Rambøll

Totalrådgiver: AART Architects A/S og Nordic – Office of Architecture, Marianne Levinsen Landskab ApS., Harde Larsen Rådgivende Ingeniører A/S, Buro Happold ApS samt Niras A/S.

Væsentlige entreprenører: Hoffman A/S (Byggegrube/-plads), Arkil A/S (Råhus), Juul & Nielsen (Lukning), Jakon A/S (Aptering), Wicotec Kirkebjerg (Installationer), HedeDanmark (Landskab)

BørneRiget

Figur 5 Rød markering viser placering af BørneRiget, foto af Dragør Luftfoto

Figur 6 Illustration af BørneRiget

BørneRiget

Opførelse af et nyt hospital for børn, unge og fødende og deres familier i samarbejde med Ole Kirk's Fond.

Samler al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende.

Indeholder 151 senge til børn og unge og 33 senge til voksne, 14 fødestuer og 15 operationsstuer – alt 60.000 m².

Budget er 2,2 mia. kr. hvoraf Ole Kirk's Fond donerer 0,7 mia. kr. (BOI2019K4).

Byggeriet tages i brug 2025.

Kort om projektet

Region Hovedstaden og Ole Kirk's Fond blev med samarbejdsaftalen den 14. juni 2016 enige om at realisere visionen om at bygge verdens bedste hospital til børn, unge, fødende og deres familier - BørneRiget. Byggefeltet ligger i den vestlige del af Rigshospitalets matrikel mod Amorparken og skaterparken i Fælledparken og forudsætter, at det eksisterende Rockefellerkompleks rives ned.

BørneRiget samler al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende, som i dag foregår spredt i forskellige bygninger på Rigshospitalets matrikel. Det gennemgående princip i BørneRiget er, at specialisterne kommer til barnet, de unge, fødende og familien - ikke omvendt. I det nye hospital er behandling, pleje, forskning, uddannelse, teknologi og arkitektur tænkt sammen i en integreret løsning. Barnets leg er integreret i selve behandlingen som en gennemgående rød tråd i hele forløbet. Derudover skaber det nye hospital rammerne for, at familier får mulighed for at være sammen som familie og have en så almindelig og tryk hverdag som muligt.

Aktuel status

Regionsrådet godkendte den 9. april 2019 projektforslaget for BørneRiget. Herefter er der arbejdet med fortsat projektering af BørneRiget frem mod hovedprojekt og udbudsmateriale. I denne proces er der et tæt samarbejde med totalrådgiver og

bygherrerådgiver. Hovedprojektet blev i februar 2020 modtaget fra totalrådgiver til bygherres kommentering. Flere parter har indgået i arbejdet med at kommentere og granske materialet – det er både bygherrerådgiver, eksterne parter og egen organisation. I egen organisation har personale med klinisk baggrund sammen med personale med viden og erfaring fra drift og teknik samt it og medico været inddraget. Forventningen er at sende BørneRiget i prækvalifikation primo juni 2020 og med udvælgelse af bydende entreprenører ultimo august 2020. BørneRiget udbydes i 6 storentrepriser og forventningen er at entreprenørerne, som har fået tildelt opgaven med at bygge BørneRiget, er fundet i starten af 2021.

Realisering af BørneRiget er opdelt i to faser. Fase 1 består af opførelse af ca. 60.000 m² nybyggeri, hvoraf ca. 7.800 m² bliver udført som lukket opvarmet råhus. Fase 2 består af at indrette ambulatorier og operationsgange til børn og unge i det 7.800 m² råhus. En gennemførelse af det fulde projekt med fase 2 er betinget af, at der bliver rejst yderligere finansiering, herunder fra fonde og øvrig ekstern finansiering.

Københavns Kommune godkendte den 6. juni 2019 lokalplan for området, hvor BørneRiget skal opføres. I forbindelse med godkendelsen - og på baggrund af høringssvar fra Region Hovedstaden - blev kravet til parkering reduceret med 42 pladser fra 303 til 261 pladser. Det er besluttet, at opgaven med at løse parkeringsudfordringen i forhold til BørneRiget håndteres i regi af Center for Ejendomme.

Myndighedsbehandling er foregået og den betinger at byggeriet opstarter senest december 2020. Derfor fremskyndes byggemodningen og forberedende arbejder på byggefeltet med henblik på opstart i andet halvår af 2020.

Der er en budgetudfordring i det samlede behov for medico-, it-, og teknisk udstyr og inventar, og der er lagt en strategi for at møde udfordringen. Det handler blandt andet om at genanskaffe udstyr mv. frem mod indflytning samt at rejse donationer og fondsfinansiering til it- og medicoudstyr.

BørneRiget skal bygges, hvor blandt andet Rockefeller komplekset i dag ligger. Den etapevise nedrivning af bygninger i byggefeltet er i gang. De funktioner som i dag varetages i Rockefeller komplekset genhuses i Nordfløjen Fase II, som forventes klar til ibrugtagning i efteråret 2020.

Der er tæt koordinering mellem nedrivningsprojektet og BørneRiget i forhold til opstart af de forberedende arbejder for BørneRiget. Forventningen er at nedrivningsprojektet er helt afsluttet i andet kvartal 2021.

Psykiatrien har bygninger, som grænser op til byggefeltet for BørneRiget. Der er fuldt fokus på at sikre grænseflader til psykiatriens bygninger og der iværksættes tiltag, som minimere gener for patienter og personale i psykiatriens bygninger i forbindelse med opførelse af BørneRiget.

De forberedende arbejder og byggemodning i forhold til BørneRiget starter op i andet halvår af 2020 og fra medio 2021 opstarter byggeriet for alvor i forhold til øvrige entrepriser. Planlagt aflevering for byggeriet er medio 2024 og ibrugtagning medio 2025.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 9. april 2019 blev projektforslaget godkendt
- Den 17. april 2018 blev dispositionsforslag godkendt
- Den 22. august 2017 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

Aktører i byggeriet

Bygherrerådgiver: MOE

Totalrådgiver: 3XN med underådgivere Arkitema, NIRAS, Kristine Jensens Tegnestue og Rosan Bosch.

Steno Diabetes Center Copenhagen

Figur 7 Foto af byggefelt for projektet taget af Dragør Luftfoto

Figur 8 Illustration af det kommende nybyggeri af Steno Diabetes Center Copenhagen

Steno Diabetes Center Copenhagen

Opførelse af et nyt Steno Diabetes Center i samarbejde med Novo Nordisk Fonden.

Skal være et behandlings-, sundhedsfremme-, forsknings- og videnscenter for patienter, pårørende samt for kommuner og almen praksis. I alt bygges 14.100 m².

Budget er 0,7 mia. kr. for bygningen. Novo Nordisk Fonden har i alt doneret 2,9 mia. kr. til etablering og drift.

Byggeriet tages i brug 2021.

Baggrund

Region Hovedstaden og Novo Nordisk Fonden besluttede i september 2015 at samarbejde om et markant løft af diabetesindsatsen – et nyt Steno Diabetes Center Copenhagen, der bliver etableret ved siden af Herlev Hospital.

Centeret, der er en specialklinik, skal fungere som et behandlings-, sundhedsfremme-, forsknings- og videnscenter for personer med diabetes og deres pårørende samt for kommuner og almen praksis. Centeret skal desuden være omdrejningspunkt for et nationalt og internationalt forskningssamarbejde.

Behandlingen på Steno Diabetes Center Copenhagen vil altovervejende være ambulant, og kapaciteten vil fra ibrugtagning i 2021 omfatte ca. 14.000 patienter årligt. Det svarer til over 60.000 besøg pr. år. Kun i forbindelse med forsøg vil der være borgere, som skal overnatte. Administrationen forventer, at centeret skal have ca. 400 ansatte.

Centerets behandling og forskning vil omfatte både børn og voksne, og alle læger i Region Hovedstaden vil kunne henvise personer med diabetes til centeret. Foruden behandlings- og forskningsfaciliteter skal centeret bl.a. rumme motions- og undervisningsfaciliteter samt et "Food-Lab" til bl.a. kostvejledning og undervisning i f.eks. at tælle kulhydrater.

Aktuel status

Steno Diabetes Center Copenhagen kom fra start med udførelsesfasen og alle entrepriser er i gang på byggepladsen, dog undtagen entreprisen Landskab, som først starter senere. Fremdriften og det kommende SDCC tegner sig tydeligt.

I januar og februar 2020 blev byggeprojekt, som resten af Danmark, ramt af store regnmængder. Det var på et kritisk tidspunkt for projektet, da det endnu ikke var lukket. For at sikre fremdrift blev opgaveløsning og arbejdsgange ændret i godt samarbejde med berørte entreprenører.

Siden oplevede projektet også udfordringer med Covid-19, hvor planlagte og helt nødvendige leverancer fra Spanien, Italien og Baltikum, har været forsinkede eller slet ikke er ankommet til byggeriet endnu. Det vides således ikke medio maj 2020 hvornår leverancer kan forventes at tilgå projektet på bl.a. apteringsentreprisen og det vil betyde forsinkelser. Om og i hvilket omfang det vil kunne påvirke tidsplanen, det vil hospitalsbyggestyregruppen drøfte endeligt ultimo juni 2020.

Det var oprindeligt planlagt, at første patient kan træde ind ad døren i 2. kvartal 2021 efter forudgående aflevering af Steno Diabetes Center Copenhagen. Dette forventes rykket til 3. kvartal 2021 med dels baggrund i det nævnte og dels med baggrund i de erfaringer, som projektet har indarbejdet fra andre hospitalsbyggerier, som har mødt udfordringer ikke mindst i den afsluttende fase.

Derudover er det en erfaring, at der skal gives god tid til indflytning og træning, hvilket projektet har indarbejdet i tidsplanen sammen med driftsorganisationen og den nedsatte organisation for indflytning forud for start og de første patientbesøg.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 13. marts 2018 blev projektforslaget godkendt
- Den 19. december 2017 blev dispositionsforslag godkendt
- Den 13. december 2016 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

Aktører i byggeriet

Bygherrerådgiver: Niras A/S

Rådgiverteam: Cowi A/S med underrådgiverne Vilhelm Lauritzen Arkitekter, Mikkelsen Arkitekter A/S og Sted Aps

Væsentlige entreprenører: Per Aarsleff (råhus), MT Højgaard (Aptering) , Wicotec Kirkebjerg (Installationer), HedeDanmark A/S (Landskab), HSHansen A/S (Facader og lukning)

Arbejdet i de politiske følgegrupper

Møder og temaer i første halvår 2020

Der er nedsat otte politiske følgegrupper til de store byggerier. Følgegruppen følger realiseringen af de nye byggerier og bliver orienteret om det enkelte projektets fremdrift. Følgegruppen deltager i idéudvekslingen i projektet og drøfter projektets faseskift mv. forud for forelæggelser for forretningsudvalg og regionsråd. Herudover får den politiske følgegruppe forelagt andre væsentlige spørgsmål og aktuelle emner for projektet. Følgegruppen sikrer desuden, at regionsrådets beslutninger og retningslinjer for projektet bliver fulgt.

Mødedato, dagsorden og referat fra følgegrupperne bliver offentliggjort på regionens hjemmeside:

<https://www.regionh.dk/politik/politiske-udvalg-og-fora/Oevrige-politiske-fora/Sider/Foelgegrupper.aspx>

Herunder er en status for møder og væsentlige emner i første halvår af 2020 for hver af følgegrupperne.

Det Nye Rigshospital

- Møde den 5. februar 2020 – Status for ibrugtagning og kommende møder
- Møde den 20. april 2020 – Gennemgang af kendelse for voldgiftssag

Nyt Hospital Herlev / Steno Diabetes Center Copenhagen

- Møde den 13. marts 2020 - aflyst på grund af covid-19 udbrud
- Møde den 8. juni 2020

Nyt Hospital Hvidovre

- 24. januar 2020 – status for projektet og status for samarbejdet med totalrådgiver.
- 26. februar 2020 – status for projektet og økonomi samt status for ibrugtagningsarbejdet.
- 29. maj 2020 – status for projektet, økonomi og tidsplan.

Ny Retspsykiatri Sct. Hans

- Møde den 13. maj 2020 – status for projektet, økonomi og ibrugtagning.
- Møde den 12. juni 2020 – fælles med social- og psykiatriudvalget med rundvisning.

Nyt Hospital Nordsjælland

- Møde den 27. januar 2020 – status for projektet, økonomi og aktivitetsanalyse
- Møde den 25. februar 2020 – status for projektet og sundhedshuse
- Møde den 23. marts 2020 – aflyst på grund af covid-19 udbrud
- Møde den 27. april 2020 – Status for projektet, produktionskøkken, udefunktioner og sundhedshuse samt besøgscenter

- Møde den 25. maj 2020 – status for projektet, økonomi og udbud
- Møde den 22. juni 2020 – rundvisning på byggepladsen

Nyt Hospital Bispebjerg og Ny Psykiatri Bispebjerg

- Møde den 20. maj 2020 ved Nyt Hospital Bispebjerg – forelæggelse af resultat af udbud af Akuthuset i en totalentreprise.

Nyt Hospital Glostrup

- Møde den 10. juni 2020

BørneRiget

- Møde den 24. marts 2020 blev aflyst på grund af covid-19 udbrud. Næste møde holdes tredje kvartal 2020 og med status for projektet, prækvalifikation samt udbudsproces.

Byggeriernes samfundsansvar

Regionens arbejde med byggeriernes samfundsansvar sker primært igennem arbejdet med de sociale klausuler. De sociale klausuler handler dels om klausuler for løn- og arbejdsvilkår (arbejdsklausuler), dels om klausuler, som har til formål at sikre flere elever i praktik (lærlinge) bliver tilknyttet opgaver for regionen (uddannelsesklausul). Endelig er der klausuler, der henviser til overholdelse af internationale konventioner om for eksempel menneskerettigheder og miljø. Herudover har regionen også en forpligtigelse til at forhindre sort arbejde, hvidvask og andre lovovertrædelser.

Arbejdsklausuler

Region Hovedstadens bygge- og anlægskontrakter indeholder bestemmelser om, at entreprenører sikrer egne medarbejdere og medarbejdere hos underentreprenører (kædeansvar) løn – og ansættelsesvilkår, der følger bestemmelsen i ILO-konvention nr. 94.

Region Hovedstaden har indarbejdet kædeansvar i alle standardkoncepter for kontrakter for byggesager. Kædeansvar betyder, at regionens direkte kontraktpart (entreprenør) er ansvarlig for, at underentreprenører overholder arbejdsklausuler.

Tilsvarende gælder kravet om elever i praktik, som bliver stillet til entreprenøren. Det er entreprenørens ret og pligt at sikre antallet af elever i praktik leveret, uanset om entreprenøren udfører opgaven selv, eller om opgaven bliver løst via underentreprise.

Manglende opfyldelse af kontraktvilkår bliver anset som et kontraktbrud og en misligholdelse, hvis den konkret bliver anset som væsentlig. Det vil i sidste ende kunne medføre at kontraktforholdet bliver ophævet.

Region Hovedstaden har den 20. september 2017 indgået aftale med Bygge- Anlægs- og Trækartellet (BAT) om adgang til Region Hovedstadens byggepladser for at identificere mulige overtrædelser af regionens sociale klausuler. Aftalen bygger på dialog og tillid mellem parterne. BAT-kartellet indgår med helt særlig viden og erfaring på området. BAT-kartellet har, som følge af samarbejdsaftalen, adgang til alle regionens byggepladser mod at kartellet holder Region Hovedstaden orienteret om observationer på byggepladsen. Desuden holder BAT kartellet og Region Hovedstaden løbende møder om generelle spørgsmål samt specifikke observationer på byggepladserne.

Regionen har ultimo 2019/primio 2020 i samarbejde med BAT-kartellet behandlet en sag vedrørende manglende opfyldelse af regionens arbejdsklausul. Sagen handlede om, at der i henhold til klausulen skal aflønnes mv. efter overenskomstlignende vilkår. Entreprenøren kunne ikke dokumentere, at medarbejderne var ansat under disse vilkår. Dette blev rettet op og der er indgået en overenskomst. I samme forbindelse vil der blive rettet op på eventuelle manglende betaling af løn samt diverse tillæg såfremt dette skulle vise sig at være nødvendigt.

Med baggrund i branchevejledning fra Branchefællesskabet for arbejdsmiljø i Bygge og Anlæg (BFA) om forebyggelse af smitte fra Corona-virus på bygge- og anlægspladser, blev der i marts 2020 afholdt et webinar med BAT-kartellet og Byggeriets Arbejdsmiljøbus (BAMBUS) og projektorganisationerne i de store byggerier. På konferencen blev bl.a. drøftet konkrete initiativer mod smittespredning på byggepladserne, herunder f.eks. opdeling af byggepladsen i zoner, indretning af frokoststue/kantine, tilrettelægning af arbejdet på pladsen m.m.

Praktikpladsordning

Regionsrådet besluttede i februar 2011, at indskrive praktikantkrav (uddannelsesklausuler) i kontrakter med entreprenører, der er med til at opføre regionens byggeprojekter. Beslutningen er truffet for at bidrage til at sikre fremtidens faglærte og sikre nok praktikpladser til unge under erhvervsuddannelse.

Ansvar for at udmønte og følge op på praktikantkravene ligger hos regionens byggeprojektorganisationer. Regionens praktikpladsindsats hjælper løbende projektlederne, rådgiverne og entreprenørerne med at effektuere kravene, så de resulterer i flest mulige praktikpladser. I 2019-2021 er Bygherreforeningen behjælpelig hermed, hvilket sker i tæt dialog med projekterne og administrationen.

Som offentlig bygherre er Region Hovedstaden underlagt EU's bestemmelser på området. Region Hovedstadens kontraktbestemmelser på uddannelsesklausulområdet er derfor formuleret efter ligebehandlingsprincippet for EU-borgere. Udbudsreglerne skal sikre, at alle virksomheder har lige adgang til Region Hovedstadens kontrakter. Det betyder bl.a. at regionen skal udforme den sociale klausul på en måde, der gør, at tilbudsgiverne (danske såvel som udenlandske) bliver behandlet lige. Klausulen skal være gennemsigtig og må ikke forskelsbehandle på grund af nationalitet.

Region Hovedstaden må som ordregiver ikke stille krav om danske elever eller elever fra danske uddannelser. Det sker for at sikre, at kravet om ansættelse af elever ikke diskriminerer leverandører og elever fra andre EU/EØS-lande, og kravet skal formuleres uafhængigt af danske ordninger.

Region Hovedstadens stiller praktikantkravet i kontrakterne, når alle følgende kriterier er opfyldt:

- Opgaven varer minimum 6 måneder
- Lønomkostningerne skønnes at være minimum 4 mio. kroner, og/eller den samlede opgave overstiger 5 mio. kroner
- Opgaven har et fagligt indhold med mulighed for at beskæftige praktikanter. Her vurderes de faktiske opgaver på de enkelte byggeprojekter, hvor nogle opgaver udløser mange, færre eller slet ingen praktikanttimer¹.

¹ Når Region Hovedstaden stiller krav i entreprisekontrakterne med håndværkervirksomhederne om at ansætte i elever i praktik, beregnes og kontrolleres kravet i årsværk. Ét årsværk udgør 1924 timer per år, som svarer til 0,61 praktikplads.

Når et projekt er vurderet egnet til at beskæftige praktikanter, kan det være svært at ramme målskiven for, hvor mange praktikanter en entreprisopgave kan rumme. Derfor har Region Hovedstaden implementeret et hjælpeværktøj og en vejledning. Begge dele er udarbejdet i samarbejde med bl.a. den eksterne rådgivervirksomhed Kuben Management, to af Danmarks største entreprenører, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, 3F og en række erhvervsskoler. Branchen har taget rigtig godt imod både værktøjet og vejledningen.

Foruden dimensioneringsopgaven fylder opfølgningen i forhold til entreprenørerne og at de opfylder praktikantkravene. Også her tilbyder regionen rådgivning og kompetencer på området. Dels via regionens praktikpladsindsats, men også via Bygherreforeningen. Regionen har tildelt Bygherreforeningen midler til at rådgive om og håndtere udfordringer i forhold til at entreprenørerne opfylder kravene i entreprisekontrakterne til praktikpladser. Bygherreforeningen bistår udover Region Hovedstaden en lang række bygherrer. Og understøtter flere opgaver og løsninger, der tilsammen styrker samarbejder om uddannelsesklausulerne. Eksempelvis pågår en tæt dialog med de største offentlige bygherrer om samarbejdet med bygherrerådgivere om opgaven. Kortlægningen er afsat for en workshop i foråret med rådgivere, for sammen at finde frem til en bedre model for opgaveløsning. Endelig samarbejder regionen med Bygherreforeningen om at få kommunikeret udfordringer, løsninger og de gode fortællinger, som gennemgående handler om at sikre fremtidens faglærte.

Det kontinuerlige samarbejde med hele Sjællands erhvervsskoler er også afgørende for, at flere hundrede unge under erhvervsuddannelse har haft eller vil få en praktikplads på et af regionens byggerier.

Regionens administration følger løbende op overfor entreprenørerne på kravet om praktikanter stillet i kontrakterne både på de store hospitalsbyggerier og øvrige bygge-og renoveringsprojekter, som er omfattet af praktikantkravet.

Status for praktikanter i de store hospitalsbyggerier

I skema 1 herunder er en status for praktikanter i de store hospitalsbyggerier. Det gælder både de igangværende og afsluttede byggerier.

Skema 1: Praktikanter i de store hospitalsbyggerier

Praktikanter i de store hospitalsbyggerier Status opgjort maj 2020	Krav Årsværk	Realiserede Årsværk
Byggerier i udførelse		
Nyt Hospital Herlev (akuthus og kvindebarncenter)	45	36,33
Nyt Hospital Hvidovre	32,37	25,31
Ny Retspsykiatri Sct. Hans	15,2	9,5
Steno Diabetes	32,7	15,68
Nyt Hospital Nordsjælland	*	1
Nyt Hospital Glostrup	25,2	3
Ny Psykiatri Bispebjerg	20	0,8
I alt	170,47	91,62
Byggerier som er afsluttet		
Det Nye Rigshospital (Nordfløjen)	49,7	54,3
Den Regionale Sterilcentral Rigshospitalet	15,4	18,3
Den Regionale Sterilcentral Herlev	15,4	15,7
Nyt Hospital Bispebjerg (Laboratorie og logistik bygningen)	7,6	10,2
I alt	88,1	98,5

* Endelig krav til årsværk er ved at blive fastsat og ventes afklaret ultimo maj 2020. I denne proces inddrages Center for Regional Udvikling og Bygherreforeningen med sparring.

Administrationen vurderer, at projektorganisationerne arbejder målrettet med at sikre, at kravene til praktikanter bliver opfyldt. Det handler om at følge op på hvordan entreprenørerne forventer, at kunne opfylde kravene fastsat i kontrakterne. Det handler også om at søge råd og sparring ved praktikpladsenheden og Bygherreforeningen om hvordan entreprenørerne får praktikanter i byggeriet.

For de igangværende store hospitalsbyggerier er der stillet krav om 170,47 årsværk til praktikanter. Aktuelt afventes antal årsværk vedrørende Nyt Hospital Nordsjælland. Status for maj 2020 viser, at der er opfyldt 91,62 årsværk. Det er forventningen, at de fastsatte krav til praktikanter bliver opfyldt inden byggerierne bliver afsluttet. For Nyt Hospital Herlev er der en udfordring i forhold til opfyldelse af praktikantkrav og der er opfølgning på dette i forbindelse med aflevering af byggeriet. Byggerierne Nyt Hospital Nordsjælland, Nyt Hospital Glostrup og Ny Psykiatri Bispebjerg er alle opstartet i udførelse inden for det sidste halve år og har derfor fortsat flere år tilbage af byggeperioden, hvilket er forklaringen på de få realiserede årsværk.

Nyt Hospital Bispebjerg og BørneRiget vil indgå i rapporteringen fra 2021, hvor begge byggerier forventes at være i udførelse.

Status for praktikanter i øvrige bygge- og renoveringsprojekter

Region Hovedstadens Center for Ejendomme varetager regionens ejendomsportefølje, herunder en række af regionens bygge- og renoveringsprojekter på hospitalerne. Nogle projekter har et omfang, der medfører krav til praktikanter. Andre bliver vurderet ikke egnet.

Skema 2 er en overordnet oversigt over de af Center for Ejendomme verserende byggeprojekter, der er omfattet af praktikantkravet.

Skema 2: Praktikanter i øvrige bygge- og renoveringsprojekter

Praktikanter i øvrige bygge- og renoveringsprojekter Center for Ejendomme Status opgjort maj 2020	Krav Årsværk	Realiserede Årsværk
Nordsjællands Hospital Hillerød NOH - ombygning	2	3
Nordsjællands Hospital Hillerød NOH – Personalerum	1	4
Rigshospitalet Nordfløjen 2 totalentreprise	6,3	6,1
Rigshospitalet Glostrup - udbygning af varegård	0,085	0,25
Rigshospitalet Blegdamsvej - renovering af centralkøkkenets tag	0,085	0,55
Rigshospitalet Blegdamsvej - renovering af centralkomplekssets elevatorer	4	0
Rigshospitalet Blegdamsvej - nedrivning af Rockefeller	2	0,1
Rigshospitalet Glostrup - Infrastruktur fase 1	0,35	0
Herlev Hospital - varmegenvinding	1	1
I alt	16,82	15

Center for Ejendomme har i de verserende byggesager samlet set stillet krav om 16,82 årsværk. Heraf har Center for Ejendomme pt. realiseret 15 årsværk.

Øvrigt samfundsansvar, herunder klausuler om overholdelse af internationale konventioner mv.

Region Hovedstaden stiller i regionens kontrakter med leverandører krav om at ydelser bliver leveret med respekt for national og internationale love og regler for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupcion. Det er konkret:

- FN's deklARATION om menneskerettigheder
- ILO's deklARATION om arbejdstagerrettigheder
- Rio de Janeiro deklARATION om miljø og udvikling
- FN's konvention mod korrupcion.

Herudover arbejder Regionen Hovedstaden på at sikre sig mod at indgå kontrakt med virksomheder, der er dømt for hvidvask, eller som har ubetalt forfalden skattegæld, når der er udbud af entreprisen.

Region Hovedstaden benytter i dag de muligheder, udbudsreglerne giver, for at udelukke tilbudsgivere med skattegæld over 100.000 kr. eller dom for hvidvask. Region Hovedstaden har også i de store byggeprojekter benyttet muligheden efter udbudsloven for at indføre kædeansvar for kontraktparten i entreprisekontrakter. Endelig stiller vi krav om at udskifte underleverandører, som kontraktparten entrerer med i ond tro.